

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 2876 CORTLANDT.
NO. 250. — STEV. 250. NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 24, 1917. — SREDA, 24. OKTOBRA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Iz Washingtona.

ŽIVILSKI ADMINISTRATOR HERBERT C. HOOVER JE OBJAVIL POSAMEZNOSTI GLEDE PRETIRANIH CEN, KI JIH ZAHTEVAJO ZA SLADKOR V NEW YORKU IN DRUGIH AMERIŠKIH MESTIH. — AMERIŠKI VOJAKI V FRANCIJI SE BODO NAJBRŽE VDELEŽILI AKTIVNO NOVE ZIMSKE KAMPANJE ZAVEZNIKOV.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 23. oktobra. — Herbert Hoover, živilski administrator Združenih držav, je danes ostro napadel dobičkalce pri prodaji sladkorja v New Yorku ter objavil številke, ki kažejo, kako nezasišne cene so zahtevali za sladkor pradalci na drobno.

S Hooverjem so se posvetovali John Mitchell ter drugi člani newyorške državne živilske komisije. Na konferenci so bili oni prodajalci na drobno, ki nočejo prodajati sladkorja, razen, če dotična stranka ne kupi dosti drugega blaga.

Živilski administrator je izjavil, da bi konsumentom sladkorja v New Yorku ne bilo treba plačati več kot deset centov za funt.

Prodajalcem, ki bodo še nadalje vstrajali pri teh cenah, bodo najbrže odtegnili vsako nadaljno zalogo.

Odredba se bo tikala tudi onih, ki nočejo prodajati sladkorja, razen, če se kupi še drugo blago.

Objavili so cene, za katero dobe prodajalci na drobno sladkor, v namenu, da občinstvo spozna, kako velike dobičke si znajo prodajalci izbiti iz težavne situacije, ki je nastala glede dobave sladkorja.

Prodajalce stane sladkor \$8.35 za sto funtov ali osem centov in pol za funt.

Cena, ki jo zahtevajo prodajalci na debelo za sladkor vspriču določb živilske administracije, pa znaša \$8.70 za sto funtov. Za sedaj ima živilska administracija pravico regulirati vse odnosne panoge industrije med proizvajalci in konsumentom in sicer pri trgovinah, ki imajo več kot sto tisoč dolarjev letnega obrata.

Popolnoma mogoče je vsled tega urediti razdelitev sladkorja tako, da se bo vpštevalo le one prodajalce na drobno, ki skušajo ugoditi željam živilske administracije ali pa tako, da bodo vpoštevali v prvi vrsti tvežke, ki sodelujejo z administracijo, dočim bodo ostali drugi prodajalci v ozadju.

Velike tvrdke v New Yorku in drugih mestih bodo naprosili, da naznanijo občinstvu cene, za katere prodajajo sladkor. Domnevajo, da bodo te tvrdke priče z gibanjem ter prodajale posameznim odjemalcem toliko sladkorja kot ga ti odjemalci zasedaj dejansko potrebujejo.

Onemogočili bodo poskuse, da en odjemalec obišče več prodajalcev z namenom, da dobi več sladkorja.

Washington, D. C., 23. oktobra. — V tedenskem poročilu vojnega tajnika Bakerja se glasi, da so ameriške čete v Franciji v sijajnem fizičnem razpoloženju ter pripravljene za boj.

V kratkem so se privadile podnebju ter se čutijo kot doma v vojni zoni.

Glede splošne situacije izjavljajo izvedenci vojnega tajnika naslednje:

— Slabo vreme prevladuje že ob celi zapadni fronti in kmalo bodo nastopile zimske razmere, teren bo postal vedno bolj težaven za naskakujoče čete.

Kljub temu pa se bo nadaljevalo z ojačenjem vsakovrstnega materiala zaveznikov ter z gromadenjem tehničnih sredstev in pripravami, ki so se vršile več mesecev. vsled česar bodo mogli angleški in francoski poveljniki premagati naravne ovire ter pritiskati naprej po kratkem premoru.

Ni se še ugotovilo, če bodo zavezniki v tej zimi zavzeli svoje zimske postojanke.

Glede nemških uspehov v baltiški kampanji se glasi v poročilu:

— Čeravno se ne sme vpriparjati poskusov, da bi se omalovaževalo važnost postojank, katere so zavzeli Nemci, je kljub temu treba pripomniti, da so Nemci pričeli to kampanjo z izključnim namenom, da ohrabre razpoloženje cele dežele.

Nemčija je z raztegnjenjem svoje fronte na vzhodu le padaljšala svojo bojno črto ter črto komunikacij.

Dogodki v Rusiji v zadnjem času pa morajo vzbuditi le povečano upanje v končno zmago zaveznikov.

Jasno je, da ima strašni artilerijski ogenj zaveznikov vedno bolj odločujoč učinek na celi zapadni fronti. Še nikdar prej se ni v katerikoli seriji spopadov tako hitro odtegnilo postojank nemških divizij ter jih nadomestilo z svežimi. Pribežniki iz nemških vrst postajajo vsak dan številnejši.

Zapadno bojišče.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

London, Anglija, 23. oktobra. Sinoči je zopet deževalo in vreme je bilo viharo in nestanovitno. Zgodaj zjutraj je osvražnik napadel eno naših novih postojank v južnem delu gozda Houtholst in je prisilil čete, ki so držale to postojanko, da so se nekoliko umaknile. Na ostali fronti smo obdržali vse postojanke in jih utrdili.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Danes zjutraj ob 5.15 so naše čete po artilerijskem streljanju, ki je trajalo več ur, naskočile zelo utrjene nemške postojanke v okolici Allamant in La Malmaison. Na celi fronti napada smo lepo napredovali in smo vjeli mnogo nemških vojakov.

Severozapadno od Rheimsa je bilo ponoči hudo artilerijsko streljanje. Trije napadi na naše postojanke pri Bermericourt in vzhodno od Neuville os bili brezuspešni.

Na desnem bregu Mozele je artilerijsko streljanje zelo narastlo posebno pa še proti večeru pri hribu št. 344.

Nočno poročilo:

Severno od Aisne so se napadi, katere smo pričeli zjutraj, razvili pod zelo briljantnimi pogoji. Navzlic blatu in dežju so naše čete napadle zelo utrjene sovražne postojanke z obdobjem vrednim navdušenjem, katere so branile najboljše nemške čete s pomočjo artilerije.

V prvem napadu so naše čete zavzele Fruty in Bohery. Malo pozneje pa utrdbo Malmaison.

Prodorajoč dalje, so naše čete v bojih, v katerih so pokazale svojo nepremagljivo moč, pogonale sovražnika iz Montparnasse, katerega je naša artilerija deloma porušila.

Na levem krilu se je naše prodiranje nadaljevalo z istim uspehom in vasi Allamant in Vaudezon sta padli v naše roke. Na desnem krilu pa so naši vojaki potisnili črto na višine, ki obklopujejo Pargny-Filain.

Konečno smo v centru razpršili sveže sovražnikove rezerve na vse strani in smo v hudem boju zasedli vas Chavignon. Na tem mestu je naše prodiranje doseglo globino treh kilometrov in pol.

Tekom dneva so bile sovražnikove izgube zelo velike; k temu pa se morajo pridati še izgube vsled artilerijskega ognja. Do sedaj smo našli 7500 ujetnikov. V velikanski množini materiala, katerega smo zajeli, smo našli 25 težkih in poljskih topov.

Navzlic slabemu vremenu so naši letalci z veliko drznostjo dovršili, kar jim je bilo naloženo. Njihovi stroji so leteli 50 metrov nad bojiščem.

10 milijonov funtov sladkorja.

Buffalo, N. Y., 23. oktobra. — Zvezna tajna policija je danes sporočila v Washington, da je v nekem skladišču v Buffalo našla 10 milijonov funtov sladkorja v vrečah in sodih, na katerih je bila označena moka.

Sladkor so vozili v skladišče skozi več mesecev in zvezni detektiv, ki je preiskal skladišče, ga ceni na 150 železniških voz, ali 10 milijonov funtov.

Po vrečah in sodih je bila raztrošena moka.

Ravnatelj skladišča ni prejel, da je v poslopiju kak detektiv, dokler ni bila preiskava končana.

Eksplozija v Belgiji.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemska, 23. oktobra. — "Echo de Beige" poroča, da je bilo pri zadnji eksploziji v Lettre v Belgiji ubitih 100 delavcev, med njimi 40 Belgijcev.

BIVŠI PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV TAFT, TER NJEGOV SIN S SVOJO NEVOSTO.

Izgube Zeppelinov.

Zadnji zračni napad stane Nemce polovico Zeppelinovega brodomja. — Francija se veseli nad veliko izgubo Zeppelinov.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 23. oktobra. — Oficijelno poročilo pravi, da je Nemčija pri svojem zračnem poletu na Angleško 20. oktobra izgubila polovico celokupnega svojega zračnega brodomja super-Zeppelinov.

Vsa Francoska je vzradoščena nad največjo zračno zmago, katere so dobili nad kakim zračnim brodomjem, odkar se je pričela ta vojna. Zadovoljstvo pa je tem večje, ker se je izvedelo, da je bil nemški napad namenjen uresničiti nevarno povračilo grožnje, katere so objavili pred štirimi dnevi.

Ob tej priliki je nemška vlada poslala svarilo Franciji in Angliji, da bo grozovito kaznovala, ker so vpriporili nečloveški in neopravičljiv zračni napad na mirna nemška mesta. Povračilo so Nemci zagrozili v oficijelnem poročilu, ki se glasi:

"Za vsako opeko, ki bo padla raz mirno nemško hišo, bodo v Parizu porušene cele vrste poslopij."

Z ozirom na nesrečo, ki je zadela nemško zračno brodomje, pravi francosko poročilo, da so Nemci vsega skupaj zgradili do sto Zeppelinov, od katerih jih je bilo 16 uničenih že pred vojno. Izgube, katere so zavezniki oficijelno objavili, so: 6 v letu 1914; 16 za leto 1915; 25 leta 1916 in 3 za leto 1917.

Potemtakem je bilo uničenih najmanj 66 Zeppelinov, h kateri izgubi se mora še pridejati najmanj šest, ki so bili uničeni pri poskušni vojni. Poleg tega je Nemčija dala nekaj Zeppelinov Bolgarski in na zapadnem bojišču jih ima samo 25 super-Zeppelinov. Največje zračno brodomje, ki je bilo poslano proti Angležem v Belgiji in severni Franciji, ni šlo nikdar več kot 16 Zeppelinov.

London, Anglija, 23. oktobra. Skupne izgube, katere so povzročili Zeppelini na svojem poletu v petek ponoči, znašajo 34 mrtvih in 56 ranjenih.

Graf, Švica, 23. oktobra. — Friedrichshafen šalje nad izgubo svojih 100 Zeppelinov v vojni.

Boji pri Rigi.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Petrograd, 23. oktobra. — V okolici Rige pri Skulih, Hinzenbergu, Manor, Allzhi Manor in pri gradu Lemburg so naše čete napredovale in zavzele strelne järke, katere je sovražnik izpraznil. — Zakope severno od Hinzenberga in Manor smo zavzeli po hudem boju.

Baltičsko morje: Pomorskih spopadov ni bilo.

Opazili smo sovražne ladje pri Kuivastu; bili ste dve bojni ladji, tri križarke in rušilci.

V nedeljo so sovražni rušilci bombardirali obalo v bližini vasi Uekull, okoli šest milj severno od Werderja. Sovražni poskus izkreati oddelke pri Moisekul Manor, 8 milj severno od Werderja, ni uspel.

Naši oddelki, ki so branili obrežje, so sovražnika prepoznali.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. Skupno število ujetnikov pri operacijah proti otokom v zalivu pri Rigi znaša 20,130 mož in vpletenih je bilo več kot 100 topov, izmed katerih jih je bilo 47 težkih topov z bojnih ladij, mnogo pušk, 150 strojnih pušk in metalecev min nad 1,200 koles, 2,000 konj, 30 avtomobilov, 10 aeroplanov, tri državne blagajne s 365,000 rubljev in veliko množino zalog in vojnega materiala.

Pershing feldmaršal?

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 23. oktobra. Z ozirom na poročilo, da se general Pershing kot vrhovnemu poveljniku ameriških čet, podeli naslov feldmaršal, je vojni tajnik Baker danes izjavil, da ni naklonjen temu nasvetu. Rekel je, da naj vlada ostane pri tradicijah, po katerih je naslov general najvišja čast v armadi.

srečnem poletu na Angleško, kakor se poroča iz švicarskih mest ob Bodenskem jezeru. Večina posadk uničenih Zeppelinov je bila iz Friedrichshafena. Wuertembergski kralj je poslal čofalje družinam, ki so izgubile svojce pri tem poletu: Švicarski listi so mnogi, da pomeni ta nesreča smrtelno udarce na srčkanost vseh Švicarcev.

Demonstracije v Ljubljani.

POLICIJA JE STRELJALA NA DEMONSTRANTE. — VELIKO OSEB JE BILO RANJENIH. — V AVSTROOGRSKI SO BILI ZADNJI ČAS ŠTEVILNI IZGREDI RADI VISOKIH CEN ZA ŽIVILA. — PROTIMEMŠKO RAZPOLOŽENJE POSTAJA VSAK DAN VEČJE.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

London, 23. oktobra. — "Exchange Telegraph Co." je dobila poročilo, da je meja med Avstro-Ogrsko in Švico zaprta vsled resne situacije v Avstriji.

Veliko avstrijskih tovarn, v katerih so izdelovali municijo, je zaprtih vsled demonstracij, ki so se vršile na Dunaju, Pressburgu, Bruennu in Ljubljani.

Množice, v katerih so bile v prvi vrsti zastopane ženske, so demonstrirale proti vladi radi pomanjkanja hrane.

Nemiri so bili tako resni, da je morala stopiti slednjič policija v akcijo. Policisti so streljali na gruč demonstrantov ter usmrtili oziroma ranili veliko oseb.

V Amsterdamu je dospelo z Dunaja poročilo, da je prišel na Dunaj nemški zunanji minister von Kuehlmann, ki se je dvakrat precej dolgo posvetoval z avstrijskim zunanjim ministrom grofom Cerninom.

Washington, D. C., 23. oktobra. — Z ozirom na oficijelno diplomatično poročilo o razmerah v Nemčiji, se lahko sklepa, da je zdaj situacija v Nemčiji veliko bolj kritična kot je bila kdaj poprej.

Nek odstavek v poročilu se glasi.

— Nemško prebivalstvo želi mir, in nemški narod izjavlja, da bo mir sklenjen že meseca novembra, ker je prepričan, da se sanje o nemški zmagi ne morejo vresničiti.

Delavci izjavljajo, da bodo zapustili tovarne, če bo hotela vlada nadaljevati tudi čez zimo z vojno.

Nemški delavci zahtevajo povišanje plač in večja dovolila glede hrane.

V Berlinu se tudi vojaki vdeležujejo nemirov. — V enem samem demonstrativnem izprevodu so našli preko dvajset vojakov.

Zavezniški zrakoplovi povzročajo raznim nemškim mestom veliko škodo. Naravnost strašno je življenje civilistov v Nemčiji.

Otroci morajo iti spat že ob štirih popoldne ter morajo ostati v postelji do desetih zjutraj, samo za to, da ne zahtevajo preveč hrane.

Pred kratkim so se pojavili nad Essenom zavezniški zrakoplovi. Na poslopijih in tovarnah so povzročili velikansko škodo.

Par bomb je padlo tudi v cirkus, kjer je bila predstava za vojake. Pri tej priliki je bilo ubitih nad osemsto vojakov.

Benetke, 23. oktobra. — Od pričetka vojne naprej so se razmere v Avstriji stalno obračale na slabše ter so dosepe sedaj do točke, ki vzbuja javno pozornost.

List "Corriere della Sera", ki izhaja v Milanu, je objavil dolg članek, v katerem razpravlja o razmerah v dvojni monarhiji in sicer na podlagi uradnih podatkov, ki jih je dal na razpolago Luigi Barzini.

Te podatke je dobil Barzini iz rok laškega generalnega štaba.

Živila v Avstriji so zelo redka stvar. Italijani, ki so zaprti v koncentracijskem taborišču v Katzenau, vrše živahno trgovino z živili, ki jih dobivajo iz Italije s posredovanjem Rdečega križa.

Ta živila prodajajo nato avstrijske ženske častnikom in vojakom.

Tako plačujejo Italijanom 12 kron za kilogram riža in devet kron za kilogram koruzne moke.

V mestih so vsa živila izvanredno draga. Novi podplati za stare čevlje stanejo 45 kron, zelo slabe vrste obleka stane 300 kron.

Lakotni izgredi so vsakdanja stvar. Nekoč je morala celo škodova municijska tovarna prenehati z delom.

Protinemško razpoloženje postaja vsak dan večje, posebno pri slabo preskrbljenem preprostem narodu, ki opazuje neprestani tok domačih pridevkov v smeri proti Nemčiji.

Številne različne narodnosti Avstroogrške so spravili v velikansko jezo. Velikanska bo zmašnjava, ko bo izbruhnila ta jeza na dan, kajti dozda jo jo skušali zatreti z vsemi mogočimi sredstvi.

Po celi Avstroogrski skušajo potrpljenje naroda potolažiti z izjavo, da bo Italija v najkrajšem času prosila za mir.

— Brez vsakega pretiravanja, — končuje poročevalec, — se lahko reče, da bo ta zima najhujša za naše nasprotnike, posebno pa za Avstrijo, ne da bi bilo treba zaveznikom vpriporiti kakih večjih napadov.

Hrana za Avstrijo.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Bern, Švica, 23. oktobra. — Neke dunajske poročilo pravi, da po pogodbah, katere je bila pred kratkim sklenjena med Avstro-Ogrsko

in Nizozemsko, se je Avstro-Ogrska zavezala zalagati Nizozemsko z različnimi snovmi, med njimi s lesom in oljem za mazanje. Nizozemska pa bo dala živež.

Da se omogoči ta kupčija, bo Nizozemska banka posodila Avstro-Ogrski 4 milijone goldinarjev.

VOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Nekaj o ruskih Kozakih.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 24, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Se enkrat so šli v vojno Kozaki carja, ki so bili skozi stoletja pripravljani slediti njegovim poveljem. Njih dom je bil skozi stoletja s travo in bičevjem porala stepla. Prosti kot zrak nad njimi, neozirajoč se na nevarnosti kot se ne ozira divja zver, so živeli pod zvzdami.

Navadno si ljudje predstavljajo Kozake kot z velikimi brki opremljene zverine, ki jahajo s hitrostjo vetra, vprizarjajo rope in požige ter se nato zopet umaknejo med bičevje svojih step.

Dejanski pa so Kozaki v številnih ozirih isto kot navadni ruski kmet. V drugih ozirih pa je Kozak zopet sličen cowboyu zapadnih prerij, kojega dom je bolj v sedlu konja kot pa v rodni vasi. Kozaki pa niso bili roparji, temveč pred vsem branilci in zaščitniki ubogih.

Ime Kozak je tatarskega izvora ter pomeni prostega človeka. Izraz Kozak se je uporabljalo za ljudi, ki so zapustili svoje domove ter pričeli živeti nestalno življenje, neodvisno od kraljev, potentatov in drugih oblasti. Bil je nekoč čas, ko je plemenitaš pritiskal kmeta ter je bilo človeško življenje kaj malo vredno.

Na jug Rusije, predno se je še tako nateno določilo sedanje meje, so odšli tolpe onih, ki so hoteli izbežati vsakdanjega življenja v enajstem stoletju. Bili so Rusi, Poljaki in Slovaki in le malo Tartarjev. Tartarska primes ni bila močna v času, ko so postali Kozaki sovražniki tatarskih tolpa, vpadajočih v Evropo.

Trinajsto in štirinajsto stoletje je videlo Kozake razvite v občinske zadruge, ki so se nahajale v bližini reke Dnjepra ter v neprestanih pohodih širile mejo.

Straže cowboyjev na južnem Zapadu naše dežele, ki izginjajo iz ameriškega življenja, so bile Kozaki po duhu. Člani te straže so postali kavalristi, rendžerji v Texasu.

Kot je bilo skrajno neprevidno vprašati kakega cowboya po njegovih družinskih razmerah, tako je bilo tudi neprimerno vprašati Kozaka po njegovih prednikih. — Bili so to ljudje, ki so pustili za seboj prijatelje in domove, ki so bili razočarani v življenje ali pa doživeli veliko žalost. Drugi pa so izgubili vse v igri usode.

Med Kozaki je bilo seveda tudi dosti kriminalcev. Kakorhitro pa so se vpisali v kozakiško vojsko, so pustili za seboj vso preteklost. Nekateri so bili izgnanci iz političnih obzirov, druge pa se je zasledovalo, ker so vzeli v svoje last-

ne roke maščevanje storjenega zla. Kaj pa leži sploh na imenu, po vsem tem? Kaj je bolj primernega kot izpremeniti ime, pod katerim se je človeka poznalo v prejšnji družbi in prejšnjem krogu? Ko so prišli državni uradniki povpraševati med Kozake po tem ali onem Demetriju ali Ivanu, so Kozaki zamjevali z glavami kot da ničesar ne vedo. Vsakemu novemu prišelcu se je dalo to ali ono stransko ime kot naprimer "Veliki nos" ali kaj drugega.

Dočim so plačevali drugi ljudje davke, niso bili Kozaki podvrženi nobenemu obdačenju. Kozak je plačeval s svojim mečem in svojo pištolo. Vedno je vstrajal pri tem, da se ga ne sme obdačiti, da pa bo nudil svojo vojaško službo, kadar ga bo Rusija potrebovala.

Vendar pa je bilo dosti pravo-vernih med temi možmi. Prišli so, da se pridružijo kozakiškim zastavam s spoštovanjem do Boga

in človeških pravic in sicer ne glede na to, kakšna je bila pot, po kateri so prišli v kozakiško organizacijo. Kdor se hoče pridružiti Kozakom, mora stopiti pred Hetmana ter ga prositi za sprejem.

— Ali veruješ v Krista? — vpraša Hetman.

— Verujem — se glasi odgovor. — Pojdi torej, Kozake, — se glasi odgovor. — Tvoja koža je tam in ti jo bodo pokazali.

Ko so organizirali prve kozakiške stanice, so bile te izključno oblikovane od možkih. Vsak Kozak se je moral obvezati, da živi brez žene ali v celibatu. To je bil red, po katerem so živeli Kozaki kot puščavnik ter se borili kot demoni.

Ko so potekla stoletja, so se izvršile številne izpremembe. Kozaki so dobili svoje družine in svoja lastna domovja. Sprva so poslali mlade kozakiške dečke na drzne pohode in ni ga sistema kavalarije na svetu, ki bi bolj uspe-

KOZAKŠKI NAPAD.

šen kot je bil ta stari kozakiški red. Tako so naprimer kaznovali prestopke proti obljubam ali slabo postopanje z revnimi in zatiranimi neposredno s smrtjo.

Obsodbe so izvršili na mestu in v tem oziru so obstajale iste razmere kot so še pred kratkim obstajale med cowboji našega zapada. Smisel za pravico in krivico, ki je tvorila osnovno vero Kozakov, je ojačila njih naravni pogum poostren vsled tega načina življenja.

Kot stražniki meje so Kozaki varovali revne kmete ter večkrat rešili one, katere so odvedli Turki ali Tartarji v sužnost. Na svojih drznih pohodih pa so prvi prav do vrat Carigrada.

Ti drzni stepni jezdeci so se pojavili povsod na meji, kjer so jih potrebovali. Branili so reveže a bili so strah bogatinov, to je

vlastelinov, katere so oropali ter jim požgali domovja.

Turke in druge istočne narode, ki so prinašali na zapad zlato in razne dišave, so imenovali Kozaki roparje. Vsled tega pa so jih tudi napadali, in marsikatera karavana je izginila brez sledu.

Dobljeni plen so razdelili sorazmerno z junaštvom, ki ga je pokazal junak v boju.

Ena najslavnejših slik glede kozakiškega življenja nam predstavlja zborovanje Kozakov, na katerem delajo načelniki račune ter jih diktirajo posebnim pisarjem.

Nad skupino pisarjev in vojskovo-vo-odij pa se zbira vesela množica.

Obleka Kozakov je postala po teku let več ali manj predpisana. Vidimo kozake v dolgih suknjah, rjave ali zelene barve, z visoko kučmo iz ovčjega krzna ter močnim pasom, ki vsebuje naboj.

Kozak kaže vse znake vojaškega izvežbanja. Današnji Kozak je

pravi uzor elegantnega vojaka, v primeri s tem, kar je bil v prejšnjih časih. Njegova obleka je preprežena z zlatimi vrvicami in sablja je okrašena z dragulji.

V prejšnjih časih je nosil kozak surovo obleko, a glede svojega orožja je bil vedno skrajno natančen.

Brezprimerna je bila njegova izurjenost v streljanju in to celo v slučaju, da je jahal v najhujšem diru prav kot opazujemo danes pri pastirjih na zapadu Združenih držav.

Kozaki so bili tekom stoletij izurjeni borilci in njih ročnost v uporabljanju orožja je bila posledica načina življenja in okolice v kateri so živeli. Stepe v katerih so si poiskali zavetja, so bile pokrite s travo, ki je včasih tako visoka, da je videti iz nje le glavo jez-deca.

Divjačina je bilo na teh stepah dovolj, in reke so bile polne rib.

Potreba Kozakov pa so bile maloštevilne.

Izhajali so lahko z malim ali z mnogim.

Zadovoljili so se včasih s kosčkom mesa, ki so ga nosili pod sedlom in to se jim je zdelo celo kot velik luksuz.

Kozak se ni briga za lastnino. V onih starih časih viteških pohodov je bilo Kozaku dovolj, če je imel obleko in vojno opremo. Celotno v času, ko se je že ustanovilo kozakiške stanice, je položil Kozak meč na svojega novorojenega sina ter rekel:

— Glej, Kozake, to je vse, kar ti bom zapustil.

Kozaki so bili večkrat v stiku s političnimi intrigami, dasiravno niso po svoji naravi radi privo-jevali sodelovanja v roparskih vojnah. Vdeležili so se le takih pohodov, o katerih so domnevali, da so pravični, dasiravno je v tem tudi par izjem.

Enkrat so Kozaki celo posadili na pretsol novega carja, ko so podpirali zahteve dečka Dimitrija glede carskega prestola.

Kljub nasprotnemu prepričanju večine ljudi, ki malo vedo o Kozakih so slednji zelo idealistični po svoji naravi ter veliki oboževalci junakov. Oni so celo sanjavi ter so imeli celo vrsto idealov, katere so opevali v bajkah in pesmih.

Iz davne preteklosti se dviguje podoba Mazepe, junak step, ki je postal predmet ene najlepših pesnitev angleškega pesnika Byrona.

Mazepe je bil rojen na dvoru poljskega kralja Jana Kazimirja. Bil je lep mladič in soglasno s pesnitvijo lorda Byrona, zapleten v ljubezensko spletko z ženo nekega plemenitaša. Ko je izvedel mož za to, je dal mladega junaka nagega privezati na divjega konja, nakar so ga poglali v stepe.

S tem naj bi doletela Mazepe usoda. Zgodovinsko te stvari niso utemeljene, vendar pa je gotovo, da je moral bežati iz Poljske radi pregreškov ter si poiskati zavetja na stepah med Kozaki. Postal je tajnik hetmana Samojloviča ter mu sledil leta 1687 v dostojanstvu kot hetman vseh zaporoških Kozakov.

Mazepe je zelo pomagal carju Petru Velikemu v boju proti Turkom ter je bil od carja imenovan ukrajinskim princem. Zadnja leta svojega življenja pa se je pridružil švedskemu kralju Karolu XII. ter stal na njegovi strani proti ruskemu carju. S padcem Karla XII. pa je moral tudi on pobegniti ter je končal svoje dni v prognanstvu.

O moderni organizaciji kozakiških čet smo že pred kratkim poročali v posebni seriji člankov.

Tržaško slovensko šolstvo.

—ooo—

Starokrajsko časopisje piše:

— Prinesli so slovenski časopisi v zadnjem času statistične izkaze otrok slovenske narodnosti v Trstu in tri tem povdarjali naravnost gorostasno pomanjkanje slovenskih in meščanskih, srednjih in strokovnih, za slovenski naraščaj. V naslednjem pa hočemo opozoriti na razne rane tržaškega šolstva, ki bi se dale lahko odpraviti.

Potrebno bi bilo le nekaj požrtvovalnosti in malo dobre volje. Ker je že nesreča od zgoraj zadela v zadnjih časih tržaški magistrat, pričnemo pri njegovih šolah. Magistrat vzdržuje v zgornji in spodnji okolici 11 slovenskih ljudskih šol, od teh pa je bila le ena popolnoma zaprta v zadnjih dveh letih.

Menimo namreč šolo na Proseku. Malo dobre volje in stvar bi se dala urediti. Saj je bila šola na Opčinah, da, — celo ona v Sv. Križu odprta do evakuacije teh krajev, na Proseku pa so še vedno prebivalci. Sicer se je stari magistrat težko odločil za slovenske šole, ali kar je storil, je bilo res dobro in popolno.

Bil je resnično splenden, posebno z ozirom na sedanjí režim. Pod starim magistratom niso poznali provizoričnih učiteljev in učiteljic, ki dobivajo že drugo leto prvo petletnico in tudi pri raznih dokladah ne bi bili tako ozkosrčni z učiteljstvom.

Pri večini magistratnih šol se otvori s prihodnjim šolskim letom šesti ali celo sedmi razred in v kratkem se bo pojavila potreba premenitve teh razredov v meščanske šole. Zato pa bi rali vprašali mestno učiteljstvo, ali je morda že pripravljeno, ali se pripravlja za ta preobrat...

Edino ena mestna učiteljica ima meščanski izpit. —

Imamo sicer že eno slovensko meščansko šolo v Trstu. Z nastopajočim šolskim letom se otvori namreč drugi letnik deške meščanske šole Ciril-Metodove družbe pri Sv. Jakobu. Ali družba ima že drugo leto tudi dekliško osemrazredno šolo pri Sv. Jakobu in enako šolo na Acquedotto. Število učenk, ki so absolvirale eno ali drugo teh

dveh šol, se množi. Rade bi vstopile v razne urade ali šole. Toda pot jim je povsod zaprta.

Javni uradi zahtevajo spričevalo meščanske šole. Za vstop v razne šole nimajo primerne izobrazbe. Zakaj se ne pretvori vsaj ena teh šol v meščansko? Ena učiteljica je že na razpolago. Morda se dobe še druge učne moči in začasno se lahko poveri vodstvo voditelju za podražavljenje šole. Čas hiti in bodočnost tolikih deklet bi bila s tem rešena.

Sicer pa se čudimo, da pogajanja za podražavljenje Ciril-Metodovih šol ne napredujejo. Ali se gospoda okoli družbe v Ljubljani res boji italijanskih bomb, ali pa je to samo hudomušna govorica, ki gre po Trstu. Namesništvo menda res ni več negativno, dasi ni še tako naklonjeno, kakor v Ganglovi pesmi.

Do rešitve tega vprašanja pa bi radi vprašali, ali ni morda že prišel čas, da se pozabijo razna neutemeljena sumničanja o naši družbi, da bi se skupno delovalo in pri-spevalo za naše prepotrebno šolstvo?

Še eno dnevno slovensko šolo imamo v Trstu. Zasebno deško in dekliško trgovsko šolo, ki jo vzdržujejo tržaški slovenski denarni zavodi. Ali časi so hudi, izdatki ogromni in razvoj zavoda je vsled tega oviran. Država pa je letos prvič naklonila šoli 5000 kron.

Ironija je tem večja, če pomislimo, da se je po njenem prizadevanju izdalo za novi slovensko-nemški ali — boljše nemško-slovenski otroški vrtec nad četrt milijona kron. Napravili so se koraki za povišanje podpore in za podražavljenje vsaj notranjih učiteljev, ali pot do Dunaja je dolga in nazaj še daljša, kedaj pa pridemo na glavno rano tržaškega šolstva, na srednje šolstvo.

Pot slovenskih učencev gre iz slovenske ljudske šole na nemške srednje šole in sicer ne izgubi enega leta ali dveh na c. kr. pripravnici, ki je najžalostnejše, ali žalobog prepotrebno zlo našega šolstva.

Srednje šole tržaške pa niso morda samo z nemškim učnim jezikom, one so nemške, kakor je razvidno celo iz nadpisov na raznih dokumentih realke v zadnjih letih. Po padcu Gorice ali boljše dobro leto kasneje so ustanovili v Trstu zaposlovalni tečaj "Slovenske goriške gimnazije".

Da bi ne bili res tako krvavo potrebni, bi najraje želeli, da jih ne bi bilo.

Dosedanji prostori: gole šolske sobe, stare klopi za prve razrede ljudskih šol, nobenih obešal, nobenega pljuvalnika, nobenega podija, brez stolice in luči — to so bili dosedanji prostori in res bi bilo na razpolago lepo poslopje s plinom in z električno razsvetljavo, toda tu se pojavijo neki "ali", in najhujše je, da je ta "ali" — naše krvi in našega jezika.

Glavni faktor se namreč ne briga za to in se noče brigati, češ, da ni to njegova stvar — da, on je celo proti temu, da bi se drugi zavzeli za stvar in delali!

Žalostna je povest našega šolstva, ker so na njej krivi tudi naši ljudje.

Tako pa se bliža začetek šolskega leta. Prostorov za šolo ni, profesorjev ne bo, kajti ob takih razmerah ni čudno, da so izgubili vso dobro voljo in požrtvovalnost, zlasti ko jih vabi drugam gotovo ugodnejše življenje.

Caveant, caveant consules! Kajti z zaposlovalnimi tečaji bo pokopano tudi vprašanje slovenske gimnazije v Trstu. Imamo pa tudi zaposlovalne tečaje obeh goriških učiteljskih, moškega in ženskega.

Kar je bilo rečeno za gimnazijo, velja dobesedno tudi za te, morda pa je stvar še mnogo hujša. Gimnazija je imela, če ne že drugega, vsaj svoje učiteljstvo. Zaposlovalni tečajji učiteljskega na nadomeščajo dva zavoda in od vseh učiteljev teh dveh zavodov (dva ravnatelja in vse ostale osebje) sodelujejo pri tržaških tečajih en meščanski in dva vadniška učitelja.

In ker smo že pri stvari, naj omenimo tudi še vprašanje obrtne šole. Objubila se nam je že lani dnevna višja obrtna šola in letos zopet. Sedanji ravnatelj italijanske obrtne šole (ki je, mimogrede povedano, Nemec) je dobil nalogo, da sestavi primeren načrt za slovenske vzporednice.

Usoda pa je hotela, da je obolev in da so se medtem otvorila na ljubljanski obrtni šoli dva slična višja oddelka. Ali na zadnjem historičnem zborovanju Jugoslovancev v Trstu smo slišali, da obstoje posebne pogodbe z državo, da učni jezik na tržaški obrtni šoli je in mora večno ostati italijanski.

Andrej Divjak iz Dol. Logateca, podomače Vodopivec, sedaj vojni ujetnik v Italiji, išče svoja soseda in prijatelja FRANKA in JANEZA NAGODE, podomače Andrejčeva. Želi stopiti z njima v korespondenčno zvezo. Naslov: Andrej Divjak, prigioniero di guerra, Caserma Umberto I., Sulmona, Italia. (23-25—10)

Kje je moj brat JANEZ BENČAN? Doma je iz Gorenje Planine pri Rakeku. Pred nekoliko 12. leti je bil v Pittsburghu, Pa. Od njega že nisem dobil 4 leta nikakega poročila. Nahajam se v ruskem ujetništvu in ga prosim, da mi pošlje svoj naslov. Ako pa sam ne bere teh vrstic, prosim cenjene rojake, da ga na to opozorijo. Tukaj nas je 20 Slovencev. Naslov: Josip Benčan, Einj. Freiw. Zgaf., Kriegsgefangener, Beresovka, R. 223, Zabajkalskaja gubernija, Sibirija, Russia. (23-25—10)

SLUŽBO DOBI SLOVENKA.

Delo v kuhinji in paziti na otroke. Plača dobra. Vprašajte pri

Martin Hribar, 16 — 39. St., 10th Floor. (23-24—10) New York, N. Y.

NA PRODAJ

lepa hiša s 6 sobami; voda in odvodna cev; lot 30x124. Prodaja se za nizko ceno \$1,600.00. Druga hiša, lot 60x148, na vogalu, cena \$2,000.00. Obe hiši tri bloke od tovarn. Več se poišče pri:

J. M., 864 — 74. Ave., West Allis, Wis. (24-25—10)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena

5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedeš: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODISEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVICH, 4537 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPSCI, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOS, Route 8, Box 106, Pittsburgh, Kansas.
2. porotnik: JOHN HOCEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKSA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKET, 4457 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne naknadice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

—000—

Glede resolucije, katera je bila priobčena dne 26. septembra v glasilu, naznanjam, da je pravilna, kakor je bila pisana. Samo to je bilo pomotoma poročano iz gl. urada, da morajo taki člani, ki bodo šli k vojakom oziroma so že pri vojaki, plačevati za vse sklade in da se bo imenoval samo smrtninski sklad.

Tako je bilo vsaj govorjeno, toda sedaj je pa prišel gl. odbor do zaključka, da vsi vojaki-člani plačujejo samo za smrtninski sklad.

Prosim, da tajniki in uradniki krajevnih društev Z. S. Z. to vpoštevajo.

Frank Škrabec, gl. tajnik.

PREMEMBE V ČLANSTVU ZA MESEC SEPTEMBER 1917.

Pristopili k društvu št. 3: Joseph Skerlj, roj. 1888, cert. 1776, za \$1000 in Agnes Perma, roj. 1880, cert. 1777.
K št. 5: Mary Anžiček, roj. 1895, cert. 1778, za \$1000; Anton Uršič, roj. 1891, cert. 1779, za \$1000; Frank Trček, roj. 1892, cert. 1780, za \$1000; Anton Gaber, roj. 1892, cert. 1781, za \$1000; Joseph Ponikvar, roj. 1892, cert. 1782, za \$1000 in Joe Zindra, roj. 1895, cert. 1783, za \$1000.
K št. 13: Matt Plasník, roj. 1901, cert. 1784, za \$1000.
K št. 16: Joe Dole, roj. 1893, cert. 1785, za \$1000; Jacob Turk, roj. 1786, za \$1000; Mary Gaber, roj. 1900, cert. 1787, za \$500.
K št. 21: Jerienj Železnikar, roj. 1890, cert. 1788, za \$1000; Mary Železnikar, roj. 1901, cert. 1789, za \$1000; Frank Krničar, roj. 1891, cert. 1790, za \$500; Frank Tekavec, roj. 1895, cert. 1791, za \$500; Frank Likar, roj. 1898, cert. 1792, za \$500.
K št. 22: Katarina Franich, roj. 1892, cert. 1892, cert. 1793, za \$1000.

Suspendirani člani in članice:
Od št. 3: John Ferkl, cert. 1199 in Joe Klarich, cert. 173.
Od št. 8: Frank Borštner, cert. 649 in Josipina Borštner, cert. 480 in Blaž Podpečan, cert. 340.
Od št. 23: Frank Mišič, 1694; John Seme, 1747 in Vincenc Žitnik, cert. 1748.
Črtani:
Od št. 5: John Jakosh.
Od št. 12: Frank Kenik, cert. 1276.
Od št. 16: Louis Zupaneč, cert. 1757.
Zopet sprejeti:
K št. 9: Matt Marolt, cert. 685.
K št. 22: Johan Lan, cert. 1715.
K št. 15: Paul Culaj in Martha Culaj.
Premenili zavarovalnino:
Pri št. 16: Frank enigmman iz 500 na \$1000.
Pri št. 22: Mike Kraskovic, iz 500 na \$1000; Lovro Buban iz 1000 na \$500.

Z bratskim pozdravom

Frank Škrabec, glavni tajnik.

DRUGI IZDATKI ZA MESEC SEPTEMBER.

John Germ, zamuda časa in vožnja ter ena knjiga za I. nadzornika	\$ 18.05
John Bohte, stanarina pisarne	\$ 6.50
Frank Henigsmann, II. nadzor., vožnja in zamuda časa	\$ 14.80
Frank Škrabec, mesečna plača	\$ 50.00
Glavniemu tajniku, poštna znamke	\$ 5.00
"Glas Naroda", klisej in glasilu	\$ 18.25
Skupaj....	\$ 112.60
Bolniška podpora....	\$ 468.50
Posmrtnina....	\$ 200.00
Skupni izdatki....	\$ 781.10
Dohodki....	\$ 1,622.02
Preostanek....	\$ 840.92
Bivša imovina je bila....	\$ 21,055.08
Sedaj v blagajni....	\$ 21,896.00

Frank Škrabec, glavni tajnik.

STATE DEPARTMENT OF LABOR
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION
Šiti naseljenice, in jim pomaga.
Splošni nasveti, pojasnila in pomoč zastoj. V vseh jezikih. Po-
javnika, kako postati državljan in
o državljskih pravicah.
Pridite ali pišite!
Newyorki urad: 230 Fifth Ave.
Urad v Buffalo:
704 D. S. Morgan Building.

Rojake v ruskem ujetništvu pro-
sim, da mi javijo naslov neje-
ga brata IVANA MARINAC,
dona iz vasi Lisac, fara Jelša-
ne na Primorskem. Nahajal se
je v Tobolski guberniji, Petu-
hovska stаница, selo Matasi,
10. roja, Sibirija. Ako pa sam
bere ta oglas, naj se zglašuje na:
Matth. Marinac, Box 186, Rock
Springs, Wyo., U. S. America.
(23-25-10)

RAČUN MED DRUŠTVI IN ZAP. SLOV. ZVEZO

Za mesec september 1917.

VPLAČALI

PREJELI

Izplačilo za

Ime društva	Smrt. sklad	Rezerv. sklad	Boln. sklad	Stroški Tisk. poškod. znaki	Vrh. zdrav.	Preveč poslali	Skupaj	Ime prejematelja	Izplačilo za svota
Društvo sv. Martina št. 1	105.50	2.00	123.20	18.10 3.00	0.50	9.05	261.95	Joseph Braje	14.00 Bol. pod.
Društvo Slovan št. 3	65.57		74.20	10.80		5.30	155.67	Jose Brezovar	23.00 Bol. pod.
								Magie Papeš	10.00 Bol. pod.
								John Kokovšek	46.00 Bol. pod.
Društvo Zapadni Junaši št. 4	18.45		21.00	3.00		1.50	43.95	Marko Pint	16.00 Bol. pod.
Društvo Planinski Bratje št. 5	92.51	6.00	106.40	15.20 1.00	1.50	7.00	230.21	Martin Krašovec	10.00 Bol. pod.
								Agnes Ponikvar	200.00 Posmr.
								Agnes Pečnik	17.00 Bol. pod.
								Mike Vrblje	11.00 Bol. pod.
								John Prisljan	21.50 Bol. pod.
Društvo Zvon št. 6	10.41		12.00	1.80		0.90	25.71		
Društvo Kr. Sv. Rož. Venca št. 7	35.92		41.30	5.90 0.50		2.95	86.27	Frank Uršič	17.00 Bol. pod.
Društvo Biser št. 8	29.81		31.50	4.50 0.25		7.25	73.31	Jose Brodnik	12.00 Bol. pod.
Društvo Napredni Slovenci št. 9	28.25		32.20	4.00		6.75	67.35	Nick Badorinac	46.00 Bol. pod.
Društvo Sl. Bratje št. 10	5.41		6.30	0.90		0.45	13.06		
Društvo Sv. Jan. Nep. št. 11	18.97		21.70	3.10 0.25		1.55	45.57	Anton Šuklje	21.50 Bol. pod.
Društvo Zg. Danica št. 12	7.76		9.80	2.90 0.50		0.80	21.76	Frank Stefan	14.00 Bol. pod.
Društvo Junaši št. 13	15.86	1.00	17.50	2.50	0.25	1.25	38.36	John Klum	12.00 Bol. pod.
Društvo Sl. Slovencev št. 14	24.31		26.90	3.90 4.50		1.95	61.56	Mary Rutkey	29.00 Bol. pod.
Društvo Triglav št. 15	15.30		14.00	2.00		1.00	32.30	Frances Belle	78.00 Bol. pod.
Društvo Zvezda št. 16	51.53	2.00	53.30	9.75	0.50	6.00	133.11	Frank Jerše	46.00 Bol. pod.
Društvo Hr. Slovan št. 17	14.75		18.20	2.60 0.25		1.30	37.10	Mike Svete	13.00 Bol. pod.
Društvo Sv. Alojzija št. 19	11.82		12.00	1.80		0.90	25.62		
Društvo Planinke št. 20	11.77	2.00	14.70	2.10 0.25	0.50	1.05	32.37		
Društvo Grintovec št. 21	20.74	5.00	23.10	3.30	1.25	1.65	55.64		
Društvo sv. Mihaela št. 22	36.82	1.00	26.60	3.50 0.80	0.50	1.90	71.42		
Društvo Cleveland št. 23	8.37		12.00	1.80		0.90	23.67		
								Obresti	65.16 Bolna podpora
								Skupaj	1622.02
									Smrtnina 200.00

Jan Marija Plojhar.

Češki spisal Julij Zeyer.

(Nadaljevanje.)

Slučajno je rekel oče tisti dan pri kosilu, da postane Jan Marija tudi advokat, kakor je on. Deček je zagledal te nemarne, dolgočasne sobe pred seboj, je začutil smrad onih sveč, dežnikov, zaprtega zraka, ugledal te mrmrave obraze o-nih nad orumenelim papirjem sklonjenih postav, poblebel je in polastila se ga je predsmtina groza, udaril je v jok in tako divje se je branil takega nemamečega pogleda in bodčnosti, da ga dolgo niso mogli potolažiti; in zadivlje-ni oče ni nikdar več privlekel na dan podobnega predloga, tolažeč se s tem, da sreča njegovega sina še pamet.

Deček pa je za trdno sklenil, da prej zbeži, v one črne lesove, ki so šumeli krog havrariškega gradu, nego se vda takim mukam. Tista groza in tisti odpor proti temu in vsakemu podobnemu poklicu sta mu za celo življenje ostala v mi-slih.

Deset let je bil star, ko mu je oče nagloma umrl. Bolest Plojhar-jeve gospe je bila neizmerna, lju-bila je svojega moža z vso dušo. Njeno zdravje se je tako razma-jalo, da se je nikdar več ni popol-noma popravila.

Z velikimi denarnimi izgubami je pustila vse v Pragi in se zate-kla z otrokoma na svoje posestvo na južnem Češkem. Za Jana Mari-jo se je začelo na ta način novo življenje. Šol se je na mah osvo-bodil, ker gospe Plojharjeva ni na-meravala, se vrniti kdaj v Prago. Dobila je za svoja otroka učitelja, ki se je z njima preselil v Havra-nice.

To je bil človek miren in potr-pežljiv. Roza Marija ga je s svoji-mi muhami zelo mučila, a iskal in našel je za te muke uteho v meh-kosti in udanosti svojega učenca. Jan Marija je postal takrat pri-den učenec, zlasti jezikov, ki jih je njegov učitelj nekoliko umel, se je marljivo lotil zaradi učitelja, ki se mu je v stari grajski knjižnici kmalu vdal še preveč.

Knjige, ki jih je gohtal noč in dan, so mu nadomeščale Betine bajke, ker starša se je bila že od-pravila v kraj onih sanj in idea-lov, o katerem je toliko govorila, v raj onih angelov in svetnic, o katerih je toliko premišljevala in prepevala. Dečkovi ideali so dobi-vali sedaj pomalem odločno obli-ko, imeli so sicer še v tistih starih sanjah in bajkah svoje korenice, vendar pa so se znatno bližali res-ničnemu svetu; neki heroizem, hlepeč po visokih dejanjih, in pa hrepenenje po cestah do daljnih morij in do sedaj še neodkritih svetov, te misli so ga nočile ven-javen na perotih.

Po cele ure je sedel Jan Marija v solncu na zemlji, knjiga je le-žala poleg v travi, ter gledal na valovita zelena polja, ki so se mu zdeli, v vetra razčepirjena, širo-ko morje; tam je videl ladje pla-vati, videl samega sebe, kako na ladji pristane k bregu, kako jih za-vojuje, da bi jih osvojil s dobi-vo krila iz Kristusa, kako, da se ni-kaže, utegnila volja države, gospodarstva, znanosti s njegovim o-

stane kralj ter se zmagovalno vrača nazaj na Češko po mater in z vncem zlate slave na glavi po svojo sestro....

"Ne, ne, tako to morda ne bo-de", se je zasmeljal ob priliva tre-zne nezaupljivosti; toda kmalu za-tem je že zopet ustanavljal neod-visle kolonije na kakšnem otoku. Postavljal je tam nekakšno Akro-polo, belo, mramornato, ogledujo-čo se v sinjem morju.... Nove

Atene so tam cvetele, a tokrat A-tene češke!.... In zagledal se je v to častljivo, v neko sladko za-lost zastirto južneško pokrajino, prepreženo s Šumavo, in njen o-tožni mir je buvil v njem elegične občutke, njen veliki horizont in veličastni značaj mu je na čudovit način privedel v misel viteško, fantastno pobarvano hrepenenje in nehoti se je spomnil onih vitezo-v, ki še vedno spe v Belaniku, ter si utripajočega srca želel, da bi to-več nego pravljica, da bi v resni-ci vstali, podali tudi njemu meč za osvoboditev te zemlje, ki so jo ho-teli konji tujcev raznašati na ko-pitih; in zagledal se je na mah sredi obrovskega viteškega kla-nja, brodil je po krvi, padal, umi-ral na meji ter videl, kako vbihte angeli nad njim bele prapore, sla-več njegovo junaško smrt in hra-brost, ki je bila pomogla do zma-ge....

Tiste dni se je tiho čudila nje-gova mati, zakaj pač njegove oči tako plamene, zakaj se vsak hip orose in zakaj zatrepčejo včas njegove ustnice.

Sčasoma je njegov ideal zopet nekoliko izpremenil obliko, pa v celoti je ostal vedno to, kar je bil v početku. Jan Marija je čital na-mreč neki prevod Eshila in ta ga je pretresel. Zda se mu je za-zdelo, da je bil priveden na cesto svojega poklica. Njegova duša je zaklicala: "Pesnik bodeš.... To-da kakšen, kakor je Eshil!" je re-kel deček ter pristavil: "Takšen, kakor je bil Cervantes in Ca-moens", katerih životopise je bil že čital. Z drugimi besedami je to pomenilo: "Pesnik bodeš in junak obenem! Samo takrat odložiš pero, kadar bo treba prijeti za meč! Meč se bo v tvoji roki menjaval s pe-resom!" In sanjaril je tedaj žive-je, več in večkrat nogo kdaj po-prej. Kaj je vse čakalo nanj! Pota do teh pokrajin, kamor zanesa Kristusov nauk, boji brez konca kakor pred Trojo za neskončno slavo češke zemlje in pomenje ža-loiger tako pretresujočih kakor Agamemnom in Prometej! O, ka-ko ogromna krasna stvar je živ-ljenje! Ko je tako begal za blod-njami, je premišljevala njegova mati, v kateri smeri naj bi ga pri-pravila za resno življenje.

Treba se je bilo odločiti za ka-kršenkoli neizgledljiv cilj. Začela je sina v važnem pomenku v uči-teljavi navzočnosti izpraševati, kaj bi hotel postati. Jan Marija ni bil v najmanjši zadregi, Eshil, Cer-vantes bo! Pesnik in junak bode. Mati in učitelj sta se zgrusila, ko-liko razumeli si niso, da se ni-kaže, utegnila volja države, gospodarstva, znanosti s njegovim o-

lokom, da to ni igrača, kar je skle-nil.

Ni hotel verjeti, da se treba v prvi vrsti preživiti, da na zemlji bore malo velja prispodoba o pti-cah pod nebom, naposled ni hotel verjeti, da je dete, za svojo sta-rost, v nekaterih ozirih, ki se ime-nujejo "praktični", še preveč ne-razvito.

Prvikrat v življenju sta ga ma-ti in tisti dobri učitelj užalila, a hladni, zaničljivi sestrin posmeh mu je privabil najboljšne solze. Po dolgih besedah, po neskončnih vprašanjih in pojasnilih je napo-sled z učiteljevo pomočjo izrazil svojo željo po junaštvu, svoje hle-penjenje po daljnih cestah s trezno željo, da hoče torej postati vojak in mornar.

Eshil in Cervantes sta zastran ustvarjanja nesmrtnih del docela odpadla, mati in učitelj sta ju od-bila z usmevom, ne z zaležim, ka-kor je bil oni hladni zasmeh sesera Roze Marije, pač pa z naravnost odklonilnim.

"Dobro si vse premisli, drago dete", je naposled rekla mati, ob-jemajoč in gladeč ga po obrazu in po laseh. "Prehiteti se ni treba."

Toda njegova formula je bila stalna in trdna: "Nič drugega ne bom nego pomorski vojak."

Takrat ga je začel učitelj pripra-vljati, mati je s pomočjo varuha in svojih sorodnikov ukrenila vse potrebno, in Jan Marija se je kon-čno poslovil od nje, od sestre, ha-vrariškega gradu in od češke zem-lje.

Učitelj ga je spremil do Pujza v mornarsko akademijo. Havranice so gorele v rožnati svetlobi jutran-je zarje, ko jih je zapuščal Jan Marija, in takšne so mu ostale v duši. Ko se je na postaji ozrl v smer starše domovine — je bila zar-ja ugasnila.

Malo je slutil, kako je takrat tudi zanj ugasla rožnata svetlo-ba življenja, ko se je peljal prvi-krat v svet, in kako mu je bilo so-jeno, da ne vzplameni nikdar več tako čisto in jasno.

Ni trajalo dolgo, precej po vstu-pu v mornarsko akademijo, mu je začela padati mrena iluzij z oči. Naglo in bolesto je prišel do pre-pričanja, da je vse drugače na tem svetu, nego si je doslej mislil. Duh onega zavoda, njegovi sošolci, predstojniki, vse mu je bilo tuje, vse se mu je zdelo sirovo, njemu, ki je nosil žensko, trpno, mehko dušo v sebi. Toda baš ta njegov trpni, več sanjajoči nego misleči značaj, mu je omogočil prebivanje v nekem nesimpatičnem okrožju, ga je učil prenašati, molčati in se zapirati v sebe.

Čimdalje je tam bival, tembolj je spoznaval svojo zmozo, z notra-njim plačem si je rekel, da je bil izgrešil svoj poklic, zdaj je vedel, da je tako velik razloček med vo-jakom in med junakom, katerega diči mišljenje in vzlet, kakor med treznostjo življenja in poletom k ideali — vse to si je pravil tista leta — da bi se pa odločno vdi-gnil, zapustil akademijo, ubral drugo pot, poklical drug poklic — da tega se Jan Marija ni vmo-

gel. Tudi mu to ni kaj dosti pri-hajalo na misel. I kaj pa naj po-stane? Poklica ni čutil do ničes-sar.

"To je moja usoda", si je žalo-sten govoril ter iskal tolažbe v tem, da se mu po končanem študi-jah izpolnilo vsaj tiste sanje o daljnih potih za morje. V tem pa so mu ostale na dnu duše kot ideal vse, kar je na svetu krasnega, te drage, tihe Havranice in pokrajina, kjer so se nahajale.

Tropični lesovi niso mogli imeti močnejšega čara nego ona sladka polja in loka, nego one turobne gore s temnimi večno zelenimi jelo-vimi gozdi. Kako hrepence je sa-njaril o tem rajju svojega detinj-stva! Videl ga je zdaj v solncu o-zarjenega, zdaj v senci najtemnej-ših oblakov, zdaj v pomladanskem evetu, zdaj v zapadlem snegu, po katerem so blodile modre senice ali se pa razlival rdeči žar zapada. In ta havrariški grad s starih sad-nim vrtem, polnim skrivljenih ja-blan in hrust, z onim zelezjakom v bivešem širokem, seženj globo-kem okopu, ki se je vil krog gra-da! Zelo je bil zelen, vedno vlaž-nat, ker ta okop je bil v prejšnjem stoletju, ko je bil grad postavljen, poln vode, kjer so plaval labudi. Včas je bil pogrešal ono vodo, po-sebno pa labude, o katerih se je obdržalo ustno sporočilo; toda sveže zelenje travnikov, vonjava rožnih grmov in jasna rumenina nešteti solnčnice, ki so tam rase-le, so bogato nadomeščale ono minulo poetično ptičjo slavo. Ah, misliti o havrariškem gradu, o njegovih prijaznih sobah, napolnjenih s sta-romodnim, lisičjerjavim pohištvo-m, to ga je navdajalo z najslaj-šim razkošjem.

Mnogokrat se mu je prikazala ganljiva podoba, kako sedi v ni-ter prijetnih sob, topli pozimi, hladni poleti, blede, kljub svojim sivim lasem še lepa žena z otožni-mi očmi — njegova mati! Glej, sedi na majhnem divanu in tanke, lepe, fine njene roke so pri roč-nem delu, ali pa razkladajo po mi-zici nekakšno pasjanso, ugiba in prebira pol v šali pol zaupljivo iz elegantnih, prijetno dehtenč kart, obeta li usoda za najbližjo pri-hodnost blagor — oh, Jan Marija

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, s številka-mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovneljico naznaniti prej-komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera sme-jim poslati, so se nam povrnila.

Tvrđka Frank Sakser.

Bachnik Frank	Kovač Frank	Rohs Anna
No. 329639	No. 260641	No. 329639
Bartol J.	Kulovic Josip	Samide Frank
No. 330733	No. 330772	No. 330721
Beer Dan	Lenaršič Josip	Sintič John
No. 260638	No. 44555	No. 330762
Besens May Miss	Meden John	
No. 330062	No. 331014	Spaniček Rom
Bobič Vajo	Merkun Anton	No. 328804
No. 260633	No. 331355	Sparrnblek Joe
Božičević Djuro	Mikolčić Josip	No. 330661
No. 260651	No. 331062	Starčević Johan
Braun Mary	Oswald Luise	No. 331050
No. 260643	No. 260632	Tehler Anna
Dolar Valentin	Oswald Joe	No. 328996
No. 330066	No. 260621	Turk Charles
Grigorič Blaž	Pintar	No. 330351
No. 330573	No. 330643	Turk Ivan
Jankovic Mihael	Sanich Math	No. 260647
330066	No. 260622	
Katolčić John	Roman Frank	Turk Jarnej
No. 44739	No. 44296	No. 329741

MOŽJE.

Ako trpite od h

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1908.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVNIŠKI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarna posiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
sošbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebnostna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
odizala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

DIM.

Ruški spisatelj Ivan Turgenev.

(Nadaljevanje.)

XXIV.

Litvinov je hodil sam po sebi v gostilnici ter zamisljeno pobe-
sil glavo. Zdal mu je veljalo pre-
iti od teorije k praksi, poiskati
sredstva in potove za pobeg, za
preselitev v neznane kraje sveta.
No, čudna stvar! On ni toliko raz-
mišljal o sredstvih in potih, kak-
or o tem, ali stoji zares njegov
sklep tako trdno in nesumnjeno,
na kar se je tako trdovratno opir-
al? Ali je že izrečena zadnja, ne-
povratna beseda? Irina mu je bi-
la rekla pri odhodu: "Delaj in
kadar bo vse gotovo, povej mi."
Dovršeno je. Na stran vse sumnje,
zdej velja začeti!

In Litvinov začne najprej raz-
mišljati. Pred vsem — denar.
Imel je v gotovini 1328 goldinar-
jev, v francoskem denarju 2855
frankov; neznatna svota, pa za
najpreve potrebe dovoljna. Potlej
se mora precej pisati osetu, naj
posle kolikor mogoče; naj prodaja
les, kos zemlje... Ali s kakim iz-
govorom?... No, izgovor se že
najde. Irina je govorila o svojih
bijoux (biserih); tega še v račun
ni treba jemati; to bo morda do-
bro za črne dni. Poleg tega je imel
on še en francoski potohrono-
meter, za katerega bi se dalo do-
biti — vsaj 400 frankov.

Litvinov se poda k bankirju in
doveče do dolgih ovinkih govor
do vprašanja, ali bi znal dobiti
od njega nekaj denarja, če bi mu
prišla sila. Ali bankirji v Badenju
so lukav in oprezen narod in kot
odgovor na tako ovinkovanje na-
pravijo hitro neusmiljeno zalo-
sten obraz in izgledajo kot svet-
lica na polju, kateri je kosa ste-
blo odrezala. Nekateri se vam celo
očito in smelo v oči smejejo, kot
da bi vas omilovali zaradi vaše
nedolžne šale.

Litvinov je poskušal — sebi v
sramoto — srečo na ruletki ter
stavil celo tolar — o sramota! —
na številko 30, ki je ravno odgo-
varjala številu njegovih let. To
je storil z namenom, da bi pove-
čal svoj kapital ali pa napravil ga
holj okroglega. In zares: ako tudi
ni povečal svojega kapitala, si ga
je vsaj izokroglih, zgubivši celih
28 goldinarjev.

Drugo vprašanje, ne manj važ-
no kakor prvo, je to: kje dobiti
potne liste? No, za ženske že ni
potni list ravno tako potreben: so
delež, v katerih se od žensk celo
ne tirja; in poslednjič je mogoče
dobiti potni list tudi od katere

inostranske oblasti, ni ravno tre-
ba, da bi bil ruski.

Litvinov je premišljal prav
resno o vseh teh stvareh. Njegova
smelost je bila velika brez naj-
manjšega omahovanja. Medtem
pa se je tudi nekaj neresnobe-
ga, skoraj komičnega brez nje-
rove volje in mimo njegove volje
vleklo in mešalo skozi njegovo
mišljenje; zares, saj je bilo tudi
celo njegovo podvzetje smešno.
Kaj takega, da bi kdo z ljubico
zbežal, se godi le v komedijah, ro-
manih ali morda kje v provinci, v
kateremu čuhomskem ali zezran-
skem okrožju, kjer se pa, po za-
gotovitvi nekega popotovalca,
od dolgega časa zopet nazaj vr-
nejo. Tukaj pride Litvinovu na
misel, kako je eden njegovih pri-
jateljev, izsluženi banderaš Ba-
cov, odpeljal na najeti, z zastava-
mi okinčani trojki (voz za tri ko-
naje) trgovčev hčer, opajnišvi
hčerine roditelje in nevesto samo
in kako bi ga bili skoraj nakle-
stili, ko se je pokazalo, da jih je
hotel prevariti.

Litvinov se je zelo srdil na sa-
mega sebe zaradi takih nepri-
stojnih spominov; spominivši se
na Tatjana, na njen nenadni od-
hod, na vse to gorje, na njeno trp-
ljenje in sramoto, je občutil glo-
boko, da to ni šala, kar je zapo-
čel, in kako je rekel Irini, da za nje-
govo čast ni drugega izhoda. Pri
tem imenu se mu vname kot bi
trenil goreče čustvo, ovijalo se mu
s sladko bridkostjo okoli srea, pa
zopet zamrje.

Konjski topot se začuje za
njim. On se ukloni na stran. Irina
prijezdi na konju pred njega in
poleg nje je jahal debeli general.
Ona je brzo spoznala Litvinova,
kimmila z glavo in udarivši s ši-
bico po konju ga pogleda v galop
ter pustila, da je letel v polnem
teku. Njen temen pajčolan se je
zviljal na vetru.

"Pas si vite! Nom de Dieu, pas
si vite!" (Ne tako brzo! Za Bo-
ga, ne tako brzo!) je kričal ge-
neral in se spustil za njo.

XXV.

Drugo jutro, ko je bil Litvinov
ravnokar prišel od bankirja, s ka-
terim je še enkrat besedoval o ne-
stalnosti našega kurza in se po-
svetoval, kako se najbolje po-
stavlja denar preko meje, mu pri-
nese vratar pismo. Litvinov je spoznal
brš Irine poteg in se razlovniv-
ši počela — obzvala ga je nekako
nie predčutje, Bog ve, zakaj —

ANGL. MINISTRSKI PREDSEDNIK LLOYD GEORGE IN NJEGOVA HČERKA.

gre nazaj v sobo. Eto, kar je stalo
v pisnu, katero je bilo pisano v
francoskem jeziku:

"Mili moj! Celó noč sem pre-
mišljevala o tvojem predlogu in
ne morem se pretvarjati pred te-
boj: Ti si bil odkritosrčen proti
meni in jaz bom odkritosrčna
proti tebi. Jaz ne morem bežati
s teboj, nimam dovolj moči, da bi
to učinila. Jaz čutim, koliko kri-
vico ti storim: druga moja kriv-
nja je večja od prve — jaz pre-
ram samo sebe, svojo maloduš-
nost, obsipujem se z uprekanji, pa
se ne morem spremeniti. Zastonj
dokazujem sami sebi, da sem raz-
rušila tvojo srečo, da imaš popol-
noma prav, ako vidiš v meni lah-
komiselno koketo, da sem dala
jaz k vsemu temu povod, da sem
ti sama svečano obljubila. Bojim
se, čutim stud do sebe, pa ne mo-
rem storiti drugače, ne morem pa
ne morem. Nočem se opravičevati,
nočem govoriti o tem, da nisem
edina, ki je tako daleč zagazila,
o vsem tem nočem govoriti; pa
povedati ti hočem, reči še enkrat,
da sem tvoja na vsikdar, razpo-
lagaj z menoj, kakor hočeš, brez
protimbe in brez davanja računa;
da, tvoja sem na veke... Ali be-
žati, vse zapustiti... ne, ne, ne!
Sama sem te prosila, da bi me re-
šil, dajala se, da bom vse izgladi-
la, sežala vse kakor v ognju...
ali zdi se mi, da ni rešitve zame,
da se je globoko v mene vjedel
strup, da mi ni mogoče še dalje
brez kazni dihati ta zrak! Dolgo
sem omahovala, ali bi ti pisala to
pisemce, strašno mi je samo mi-
sliti na to, kar se boš odločil stu-
riti; jaz upam le na tvojo ljube-
zen do mene. Mislim, da bi
bilo od mene nepošteno, ko bi ti
ne povedala resnice — tem več,
ker si morda že storil prve kora-
ke k izpolnjenju najine namere.
Ah, misel je prekrasna, pa neiz-
voljiva, o, moj prijatelj, imoj me
za neveredno, slabo žensko, pre-
zira me, pa ne zapusti me, ne za-
pusti svoje Irine!... Zapustiti ta
svet, nimam dovolj moči, in živeti
v njem, mi brez tebe ni mogoče.
Skoraj pojdemo nazaj v Petro-
grad; pridi tja, živi tam; preskr-
beti ti hočem kakšen posel, da ti
ne bo zastonj tvoj prejšnji trud,
našel boš mesto, na katerem boš
svoje vednosti koristno uporabil.
Samo živi v moji bližini, le ljubi
me, kakoršna sem, z vsemi mojimi
pogreški in slabostmi ter vedi, da
ni bilo še nobeno srečo tako než-
no vdano, kakor srce tvoje Irine.
Pridi kmalo k meni, ne ene mi-
nute ne bom imela miru, dokler te
ne vidim.

Tvoja, tvoja, tvoja Irina."
Litvinova udari kri v glavo, pa
se polahkoma in težko vdere na-
zaj v sree in ostane v njem, kakor
kamen. On je prečital Irinino pi-
smo in kakor večkrat v Moskvi,
je tudi sedaj padel onemoglo na di-
van in ležal nepremično. Na hip
ga obdaja črna brezna na vse
strani in on gleda v to temoto
brezmišlno in obupno. Že zopet
prevara, ali ne, hujske nego preva-
ra — laž in zavrnjenost... Življe-
nje je uničeno, izpuščeno s kor-
dom vred, porušeno do tal, in to
edino, za katero se je že bilo mi-
gelo prijeti — to poslednje op-
režanje prijetja ni mogoče.

— tudi ta je razrušena! —
"Pridi za menoj v Petrograd,"
mrmra tiho pred sebe z grenkim
notranjim hohotom, "našli bomo
tam posel zate." Postavili me bo-
do za načelnika v kateri pisarni.
Kaj-li? In kdo so ti "mi"? To je
tisti tajnost in grdeba, katero iz-
gladi in sežgati kakor v ognju
se je tako trudila! To so tiste taj-
ne spletke, skrivne razmere, pri-
povedi o Belskih, Dolskih!... In
kaka prihodnost, kakšna krasna
naloga me čaka! Živeti v njeni
bližini, obiskovati jo, deliti z njo
skušeno melanholijo pomodne
ženske, ki se jezi in dolgočasni nad
svetom, izven katerega pa ne mo-
re živeti, biti domači prijatelj in
— razume se — tudi njegove
svetlosti... dokler... dokler ji
ne prejde trdoglavstvo in prija-
telj plebejce ne izgubi svoje pi-
kratnosti in dokler ga debeli ge-
neral ali gospod Pinikov ne nado-
mesti. — To vse zamore priti ter
to je prijetno in koristno... saj
je govorila o koristnem upotrebl-
jenju mojih vednosti!

V Litvinovi duši se je vzdigo-
valo kakor udarci vetra pred bur-
jo, nenadni, togoviti porivi. Vsak
izraz v Irininem pisnu je vzbudil
v njem srditost, celo zagotavlje-
nja nesprenljivosti njenega
čustva so ga žalila.
"To se ne sme tako pustiti!"
vsklikne nakonec. "Ne bom ji do-
volil, da bi se tako nemilostno
igrala z mojim življenjem..."
Litvinov skoči in vzame klobuk.

"Pa kaj jestoriti?" se vpraša.
"Bežati k nji? Odgovoriti na nje-
no pismo?"
On se zopet vstavi in spusti ro-
ke dol.

Da, kaj je bilo storiti?
Ali ji ni sam predložil to vso
dopolno vltitev? Volitev ni izpadla
tako, kakor bi bil on hotel, vsaka
volitev je podvržena tej bedi. Irina
je spremenila njegov sklep, to
je res; ona sama je prva rekla,
da hoče zapustiti vse in iti za
njim, tudi to je istina; ali ona si
tudi ne odreja svoje krivice, na-
zivila se ne naravnost slabo žensko;
ona ga ni hotela prevariti, ampak
prevarila se je sama. Kaj je reči
zoper to? Ona se nikako ne pre-
tvarja, ne išče kovarstev, ona je
odkritosrčna proti njemu, nemilo
iskrena. Nič je ne zadržuje, da bi
ne mogla povedati vsega; nič je
ne ovira, da bi ga sama ne pomi-
nila z obljubami, odlagala in pu-
stila vse v negotovosti do njenega
odhoda z možem v Italijo. Ali ona
je ponušla njegovo življenje, po-
rušila dve življenji! To ni malen-
kost!

Pred Tatjano ni ona kriva, am-
pak Litvinov sam, in zato nima
on pravice otresati od sebe odgo-
vornosti, katero je kakor železen
jarem nanj naložila njegova kri-
vica. Vse je tako... Ali kaj mu
je zdaj storiti?

Litvinov se zopet zgrudi na di-
van in zopet so temno, gluho in
brezsedno, s požirajočo hitrostjo
begali mimo njega trenutki.
Ali bi poslušal Irino? mu šine
po glavi. Ona me ljubi, ona je
moja, in v tem nagnenju drugega
k drugemu, v tej strasti, ki je
gledala toliko let in s tako ali, na-
gleda prijetja ni mogoče.

Zastoni

Čaj za poskušnjo.

SE COGNACIJSKI BASTILJON — FATHER
MOLLINGER MEDICINE CO
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

bežljivega, neuporljivega, kakor
zakon prirode? Živeti v Petrogra-
du... Zar bi bil prvi v takem po-
loženju? In kje bi našla zavetja?

In on se zamisli; polahkoma se
mu prikaže Irinini obraz v ravno
tisti podobi, v kateri se je bil vtis-
nil vsem njegovim prejšnjim spom-
inom.

Pa to ni trpelo dolgo. Litvinov
pride zopet k sebi in z novim ne-
jevoljstvom porine proč od sebe
te spomine in ta čarobni obraz.

"Ti mi dajš piti iz zlate kupi-
ce", vsklikne Litvinov, "pa v
tvoji pijaci je strup in z blatom
je omadeževano tvoje belo krilo.
Proč! Ostati tukaj s teboj, potem
ko sem... progнал, progнал svo-
jo nevesto... to je bilo nepošte-
no, nepošteno!"

On stisne krčevito roke in dru-
ga lice z izrazom trpljenja na ne-
premišnih črtah, z brezglasnim
ukorom v pogledu pri poslednjem
slovesu, vstane iz globokine...

Se dolgo se je tako mučil Lit-
vinov; kakor pri težkem bojni-
ku so se metale od ene strani na dru-
ga njegove razbegane misli. Na-
posled potihne, stori sklep. Ta
sklep je predčutil že od prve mi-
nute sem. Od začetka se mu je po-
kazal kakor oddaljena komaj vid-
ljiva pika sredi vihrine in mraka
znotranje borbe; potem se je pri-
bliževal vedno bolj in bolj ter je
končal s tem, da se je hladno pre-
lil v njegovo sree.

Litvinov potegne zdaj svoj po-
potni kernir s kota ter pospravi
svoje stvari zavsem mirno in celo
z neko priprosto marljivostjo,
pozovni postrežniku, poplača ter
pošlje Irini ruski pisan listič sle-
dečega zadržaja:

"Ne vem, ali ste vi pred menoj
zdaj bolj krivi kakor poprej; to
pa vem, da je zdajšnji udarec
mnogo silnejši... To je konec.
Vi mi pravite: ne morem, in jaz
vam pravim ravno tako: ne mo-
rem... tega, kar vi hočete. Ne
morem in nočem. Ne dajajte mi
več odgovora, saj mi ne morete
dati onega edinega, katerega bi
sprejel. Zjutraj zarano odidem
od sed s prvim vlakom. Z Bogom, o-
stanite srečni! Menda se ne vidi-
va več!"

Litvinov ni šel do noči iz svoje
sobe; ali je česa pričakoval, to
znaj Bog! Okoli sedmih zvečer je
šla ženska v črni obleki, s pajčo-
lanom preko lica dvakrat proti
dverim gostilnice, v kateri je sta-
noval Litvinov. Misliha je vstopiti
pri vratih, pa zopet stopila na
stran in pogledala nekam daleč
pred sebe v daljavo; ali naenkrat
dvigne odločno z roko in koraka
tretjikat proti dverim...

"Kam pa vi, Irina Pavlovna?"
razlegne se od zadaj neči nateg-
njen glas.

Ona se osukne s krčevito ur-
nostjo. Potugin prihiči k nji.

Irina postoji, si pomisli in skoči
k njemu; on jo vzame pod roko
ter jo potegne v stran.

"Vodite me, vodite me!" reče
ona vsa zasopihana.

"Kaj vam je, Irina Pavlov-
na?" pomrmlija Potugin čisto iz-
ven sebe.

(Dalje prihodnitiš).

Komuro Oguri, japonski podčastnik in poveljnik...

Iz Rusije.

Prejšnji car je pričel revolucijo. —
Izgovor za separaten mir. — Revo-
lucija pa se je ognila njegove
kontrolne.

True translation filed with the post-
master at New York on Oct. 24, 1917,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

Atlantsko pristanišče, 22. okto-
bra. — Samuel N. Harper, sin
predsednika čikaške univerze, je
danes prišel v Ameriko na ameri-
ski ladji. Spremljal je Rootovo mi-
sijo v Rusijo in je odpoval v
Petrograda pred enim mesečem.

Informiran je bil, da je odstav-
ljeni car pričel revolucijo, ker si
jo je želel kot izgovor, da bi lahko
sklenil separaten mir z Nemčijo.
Revolucija pa se je odtegnila nje-
govi kontroli. Mr. Harper pripo-
veduje:

"Rusija se poskuša dvigniti iz
kaosa, ki je sledil revoluciji in po-
srečilo se ji bo. Rusija je prispe-
vala idealom vojne in svetovni de-
mokraciji. Socializem je bil po-
stavljen na poskušnjo in ni uspel.
Kerenski je pravi patriot in je
zdaj briljanten voditelj.

Ni več vprašanja o separatem
miru z Nemčijo; toda Japoncem ni
svetovati, da bi poslali v Rusijo
vojake. Rusi bi morebiti napadno
sodili, kaj je dalo temu povod in
bi mislili, da hoče Japonska vpa-
sti v Rusijo. Delavci mislijo, da se
morajo oborožiti namesto vajakov
in mnogo pušk, ki bi morale biti
poslane v strelne järke, imajo de-
lavei."

Bajka.

Živela je deklica, sama živela,
umrl je že očka njen,
v nebeškem se rajni je maja ble-
stela

In v zlatem je jutru ubožica vstala,
odpravila se je v svet,
da očko in majčico bi poiskala,
odpravila se je v svet.

A znala ni steze, a znala ni pota
in v gozd je zašla teman,
in gorka jokala je mala sirota,
ko zbežal je beli dan.

In ko je drhtela tam v vzdihljajih
glasnih,
so prišli k njej škrtalci,
in dali zlata so in biserov jasnih
ji dragi prijatelji.

Za svojo kraljičico so jo izbrali,
— pozabljen je ves njen jad —
in demantno krono na glavi ji dali,
peljali jo v čarni grad.

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN. AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, specialist že čez 20 let. Ako
imate kako bolezen iz kateregakoli vroka,
bolno kri, ste nervozni, bolan želodec, ledce,
jetra, mehur, revmatizem, mazulje ali ka-
korkoli drugo bolezen, uprašajte za nasvet
Dr. Rosenthala in povedal vam bo čisto
ozdraviljivo.

POSEBNA PONUDBA za kratek čas in
po zelo nizki ceni.

Dr. Rosenthal zdravi s najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope,
Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On šeli
zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

Uradne ure todesno od 9. jutraj do 5. popold. Ob četrtek in sobota od 9. jutraj do 8.
večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 2. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izredite in obdržite do objave

Lakota v Avstriji.

True translation filed with the post-
master at New York on Oct. 24, 1917,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 22. oktobra.
Živilska situacija v Avstriji je ču-
purna. Izrežek iz dunajskega lista
"Die Zeit", katerega so prejeli
danes, pravi:

"Najvažnejša stvar vseh vpra-
šanj je zaloga živil. Četrta zima
vojne je pred nami. To bo zima
stiske in s strahom zremo v bodoč-
nost. Avstrijski ministrski pred-
sednik, ki se danes posvetoje s
svojim tovarišem v Budimpešti,
nima ničesar bolj nujnega, da mu
pove, kot to:

"Pomagaj nam, da zdržimo to
zimo."

Balada o detetu.

Bolno, neutrušeno sem plakala
z detetom sama ves dan,
s strastnim hlepenjem sem čakala:
Noč, o razvij pajčolan!

Že prhuta skozi nočni mir
s temnimi krili vampir —
z ognjem pohotnim in kalnih očeh
trga iz prsi mi greh.

Nisem te, dete, zazibala,
žarke in mirto v laseh,
nisem te mehko povijala,
jok bi moj grenki je smeh.

Reka čez polje tiho šumi,
v nje ti posteljem lepo —
v snežnem naročju pri vilah zaspi,
venec srebrni ti spleto.

Vodna ti lilija iz srea
zraste do zved, do neba,
krona te rožna ovijne vsega...
Zbogom, ljubezen srčna!

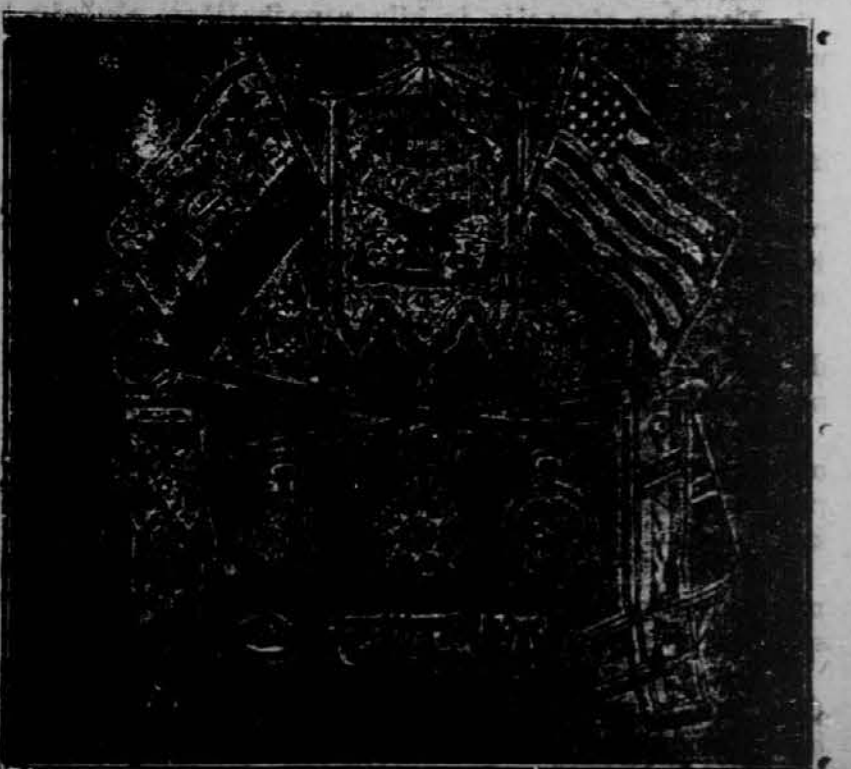
Kot grobovi zemlja ječi,
toži me ježno nebo —
Noč, zagradi me, večno zakrij,
v prah naj razpade telo!

Stoklasa.

Janček, s čim si njivo posejal,
ti sirotek črni,
o, pogled, kaj zazorelo ti
v noči je srebrni!

Suha strava, oj, stoklasa, oj,
leno ti vrši,
kje dekle je, ki te mara zdaj,
oj, osliček ti!

Saj oral in kopal in sejal
sem vse dolgo leto,
v solncu sem kot oglje počrnel,
vse mi je zakleto.

Kuhar je kako drobtino namenjeno kupiti bandoro, sestavo, regalji,
godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verižice, privrabi-
tvene itd., ne kupite prej nikdar, da tudi nas ne čame vprašate. Upravljanje 7.
stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarja.

Čezlne val vrst postiljano brezplačno. Prite postiljano

IVAN FAJK & CO., CONEMAUGH, PA.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

KA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vsa dopisa direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se plača po pošti edino potom poštne, ekspresne ali bančne denarne nakaznice, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nemudoma namerjajo uradu glav. tajnika, da se samore napako popravi.

Amerikanci v ognju.

—000—

Pohod Johna Brown.

Nekateri ga nazivajo svetega mučenika prostosti. — Nekateri ga imenujejo krvoločnega razuzdanca.

Namen tega članka pa je povedati njegovo povest, ne pa dati izraza mnenju glede njegovega značaja. Njegov značaj ne pride v sedanjem času v poštev. Njegova dela pa so ugledala pot k Državlanski vojni.

Bil je John Brown, strojar, rojen v Torrington, Conn. leta 1800. Tudi on je prišel življenje kot pacifist. Njegovo sovraštvo do vojne ga je spravilo v številne nepravilike in sicer v prvih letih njegove moške dobe.

Preselil se je v Kansas, — kjer je živel skozi dolgo vrsto let tako mirno kot so to pač dopustili njegovi nemirni in vročerkni sosede. Tako je živel on in njegovi — dvajset otrok.

Tedaj pa se je pojavljalo na političnem obzorju vedno večje nujnejše vprašanje suženjstva. John Brown pa se je z nekako ducatom svojih otrok pridružil protisuženjski stranki.

Ponovno je riskiral svoje življenje v bojih na mejah, da ohrani državo Kansas prosto suženjstva. S komaj dvajset pristaši, med katerimi je bilo pet njegovih sinov je uspešno držal mesto Ossawatimie v Kansasu proti 500 roparjem iz Missourija.

S tem svojih činom si je pridobil vodstvo krajevne sekcije protisuženjske stranke.

V poteku let je postalo suženjstvo najbolj važno politično vprašanje v Združenih državah. Preje je bilo najti veliko lastnikov sužnje v vseh državah. Takrat pa so našle severne države, da se držanje sužnje ne izplača in tako so ga polagoma in mirno opustile.

Južne države pa so vstrajale pri suženjstvu.

Tako bi se lahko stvar vlekla naprej brez konca in kraja in brez velikega spopada med Severom in Jugom in to kljub Johnu Brownu in drugim abolicionistom (onim, ki so se zavzemali za odpravo suženjstva).

Prebivalstvo dežele pa je raslo ter se širilo na vse strani. V zvezo se je pripuščalo vedno nove države in vedno se je pojavilo vprašanje, če bodo ali ne bodo te nove države pripustile v svojih mejah suženjstvo.

Narodna situacija je bila v najboljšem slučaju tako varna kot je naprimer varno življenje moža, ki sedi s pi-po v ustih na odprtem sodu smodnika.

Prihranjen je bilo za Johna Browna, da je vrzel prvo iskro v smodnik.

Denar, velika množica pristašev in sloves, ki si ga je pridobil Brown tekom svoje ostre kampanje za prostost Kansasa, ga je napotil do načrta, ki naj bi predstavljal najmočnejši udarec proti suženjstvu.

Sklenil je končati s kompromisnim govorčenjem ter dovesti do odločitve med Severom in Jugom. To pa je nameraval storiti z nasilnim oproščanjem sužnje.

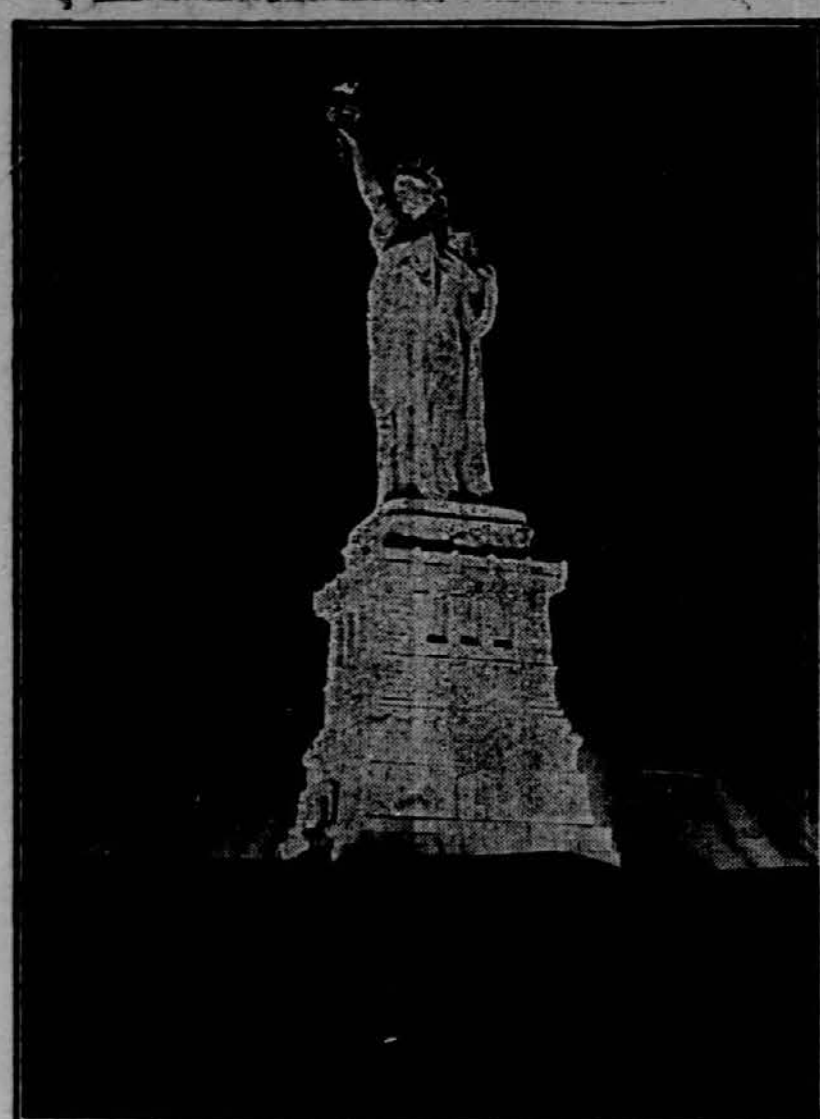
Z le osemnajst možmi je odkorakal Brown dne 16. oktobra 1859 proti Harper's Ferry, Va., ter se polastil prostora. Tam se je nahajal dobro založen arzenal Združenih držav. Brown se je polastil tudi tega.

Potem je izdal proklamacijo, s katero je pozval črnce, naj vstanejo kot en mož, naj se podreje njegovemu vodstvu ter se z oboroženo silo oprosti suženjstva.

Črnci pa niso hoteli slušati njegovih vabljivih povelj. Cela proklamacija se je izjalovila in Brown je obsedel — brez pomoči — a kljub temu je še vedno držal mesto v svojih rokah.

Tehnično je bil kriv velikega zločina, katerega naj bi se kaznovalo s smrtjo, kajti polastil se je vladne lastnine ter ščeval ljudi na upor.

Njegova kazen je bila hitra in krvava. — Oddelek mornariških vojakov Združenih držav ter milica iz Virginije pod poveljstvom polkovnika Roberta

CENTRAL NEWS PHOTO SERVICE, NEW YORK.

Vsak naj kupi Liberty Bond!

Lee je bila odposlana, da zopet zavzame Harper's Ferry ter zajame ali pobije brezpostavne branilce prostora.

Vojaštvo je obkolilo Browna in njegovo pešico odločnih in na skrajno pripravljenih sledilcev.

Oni se niso hoteli udati, temveč se branili kot so se pač mogli. Borili so se z divjostjo divje mačke, dasiravno brez upanja, dokler ni bil slednji izmed njih mrtev ali pa težko ranjen.

Brown se je boril kot blaznež. Šele ko je bil šestkrat ranjen, so ga mogli dobiti v roke vladni vojaki.

Bil je stavljen pred sodišče radi izdaje in umora ter — spoznan krivim. Obsojen je bil na smrt na vešalih.

Dne 2. decembra 1859 je šel mirno v svojo smrt.

Dasiravno so celo abolicionisti obžalovali nasilnost Browna, — je pisal neki zgodovinar, — so njegovi pohodi brez dvoma pospešili neizogibno krizo.

V burnih časih, ki so sledili nato, se je izgovarjalo ime Johna Browna s spoštovanjem in "John Brown's body" je postal bojna himna Severa.

Ja Gatalo Mane, sada ratni za-
robljenik v Italiji, želim znati
za moga pašanca Mile Obrado-
vića, koji je sada u Americi, a
ne znam njegov naslov. Ja sam
iz Bugarske. Želim znati isto za
jednog kuma Petar Tropovića,
koji isto je u Americi; dalje za
moga ujaka Aleks Komadina
i njegovog sina Nikola Komadi-
na i Mitre Komadina, sin Tane
Komadina. Svi su već dugo vre-
me u Americi. Obradović je iz
sela Močila, Gravčova glavica,
Tropović iz Bugarske, Komadi-
ni iz Bugarske i Sadišela. Ja
sam iz Bugarske, sin Miloša
Gatalo, imenom Mane. Moj na-
slov: Inf. Mane Gatalo, prigio-
niero di guerra, Ostudni di
Leece, Italia. (23-25—10)

Rada bi izvedela za naslov svoje-
ga brata JOSIPA GRL, doma
iz Vebice pri Ilinski Bistrici na
Notranjskem. Prosim cenjene
rojake, če kdo ve za njegov na-
slov, naj mi ga naznači ali naj
se pa sam javi. — Mary Jurčić,
Box 72, Cheat Haven, Pa.
(24-25—10)

ZENITNA PONUDBA.

Slovenec v Milwaukee, Wis.
star 27 let, se želi seznaniti s Slo-
venko ali Hrvatco, staro od 18 do
27 let, v svrhu ženitve. Na denar
se ne oziram, samo da je zdrava
in pametno dekle. Ona, ki resno
misli, naj mi piše in priloži svojo
sliko. Naslov:
R. F., c/o Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vaikovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne
naveste v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti
ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije gle-
de datuma ukrojanja ali imena parnika.
Obenito se zagnje na njega, kjer bo to tako in solidno
postojati.

POZOR!

Pozor! Ne ver-
gati vsaki trgovci
pazljivo pri odločitvi
Ne rešite svoje
zdravje s pomembnim.
Čudovit uspeh našega
Krvnega Čaja je dobi-
l pomenjalce. Odstani-
te jih in zahtevajte na-
saj svoj denar. Pravi
Von Schlick Edgardi
Krvni Čaj ima podpis
H. H. VON SCHLICK
NA VSAKI SKATLI.
Prijeten in JAMCEN
je le pri

Marvel Products
Company

9 Marvel Building,
Pittsburgh, Pa.
Pet mesev trajajoče
skladje se vam pošlje
za \$1.00 cash, sponk ali
money order. Če želite
zavarovano, 10c. več.

PRIPOROČILO.

Rojakom v državi Kansas na-
znamjamo, da jih bo obiskal naš
rojak

Mr. OTTO PEZDIR.

ki je pooblaščen pobirati naro-
čnino za "Glas Naroda" in izda-
jati pravomočna potrdila. Cenje-
nim rojakom ga toplo priporoča-
mo in upamo, da mu bodo ali na
roko.

S spoštovanjem
Upravištvo "Glas Naroda".

HARMONIKE

Naš zakrskotni vrsta izdelujem t.
popravilam po najnižjih cenah, a če
o trpešno in samostojno. V poprav-
anjah vseh vrst polje, kar sam b.
red 18 let tukaj v tem poslu in sode-
svojem lastnem domu. V poprav-
namo kranjske kakor vse drug.
armenike tar računam po delu ka-
orline tde sahtev, brez nadaljnj.
vrhaaj.

JOHN WENZEL.

117 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko gove-
reči specialit moških bolezni v
Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do
popodne do 8. ure zvečer. V pet-
kih od 9. popodne do 2. popol.
V nedeljo od 10. dop. do 2. popol.
DR. LORENZ,
Specialist moških bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,
Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAKI

Najuspešnejše mastilo za senake lasa, sa-
kor tudi za moške brke in brado. Od te-
ga mastila krasejo v stih tednih kramni
gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim
kramni brki in brada in na bode odpadali
in osiveli. Revmatizem, kostiboli ali trga-
je v rokah, nogah in v križu, v cemih
dneš popolnoma ozdravim, rane, opekline,
bule, ture, krase in grinta, potne noge,
kurja očesa, osebine v par dnevih popo-
noma odstranim. Kdor bi moje zdravila
brez uspeha rabil mu jamčim za \$5.00.
Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem
nazaj.

Kramni šepni KOLEDAR za leto 1917
nastoj.

JAKOB WARČIČ,

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Coloradi
naznamjamo, da jih bo v kratkem
obiskal naš zastopnik

Mr. Janek Plakša,

ki je pooblaščen sprejemati naro-
čnino za "Glas Naroda" in izdajati
tozadevna potrdila. On je pred leti
že večkrat prepotoval države, v
katerih se naši rojaki naseljeni in
je povsod dobro poznan. Upati je,
da mu bodo ali rojaki v vseh sa-
rih na roko, posebno če, kar ima
potrdilno keno roko.

MODERNO UREJENA
Tiskarna Glas Naroda

VSAAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

ROSEBNOST 80:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa ko-
lonijskih posestev vseh velesil.

Obsrega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZE-
DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET,
CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL-
MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. —
CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST.,

NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Abrahamski svetovni atlas

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka

Trojka